

Teatre lliure

© Ilde Sandrin

la espuma de los días
a partir de la novel·la homònima
de **Boris Vian**
text i direcció **María Velasco**

De Madrid, la directora i dramaturga **María Velasco** porta a Barcelona un espectacle basat en la novel·la més famosa de l'autor francès **Boris Vian** (1920–1959), *L'Écume des jours* [L'escuma dels dies, 1947]. L'escriptor iconoclasta i foteta –cantant, poeta i trompetista de jazz– continua seduïnt els escenaris amb la seva capacitat de jugar amb les paraules i un humor absurd... que potser no ho és tant!

“Hi havia una vegada una visió arrauxada de la vida i de la llibertat. Un panegíric desesperat de la *joie de vivre* (o alegria de viure) amb un home trist, un robot de neteja, una disfressa de Mickey Mouse, una ballarina i... espuma. Quina esperança queda per als sentiments romàntics quan la ciutat de l'amor és la segona més cara del món? En aquesta apropiació contemporània de la cèlebre novel·la *L'Écume des jours* de Boris Vian, assistim a la guspira de l'amor i a la seva extinció sota el signe de la crisi somàtica i econòmica. La malaltia és un electroxoc necessari perquè ens replantegem alguns convencionalismes i visquem la vida amb totes les conseqüències.”

– María Velasco

clip de l'espectacle <https://youtu.be/rt1JTsYXIXI>

Aquest espectacle forma part de la branca **&espai**, com també:

La nostra parcel·la

text i direcció **Lara Díez Quintanilla**

Montjuïc/Espai Lliure de l'11/03 al 5/04

Una

dramatúrgia i direcció **Raquel Cors**

Montjuïc/Espai Lliure del 6/05 al 24/05

Montjuïc/Espai Lliure - del 12 al 23 de febrer

La espuma de los días

a partir de la novel·la homònima de **Boris Vian**

text i direcció **María Velasco**

intèrprets **Miguel Ángel Altet Colin / Fabián Augusto Gómez Bohórquez
Chick / Lola Jiménez Chloé / Natalie Pinot Alise**

coreografia **Lola Jiménez** / il·luminació **Antoine Forgeron** / espai escènic
Marcos Carazo / vestuari de la companyia i **Daniel Voltta** / so i mescles
Adolfo García / taxidermista artística **Tamara Ablameiko**

ajudant de direcció **Joaquín Abella** / assistent de direcció **Peio Lekumberri** /
producció executiva **Ana Carrera** / suport de comunicació **Natalia Bento**

i els equips del **Teatre Lliure**

coproducció **Teatro Español de Madrid, María Velasco (Pecado de Hybris) i
Openfield Business**

amb la col·laboració de la **Comunidad de Madrid** i la **Fundación Caja Burgos**

agraïments **Carme Portaceli, Judith Pujol, Amanda R. García i Chevi Muraday
(Losdedae), Sociedad Cervantina, Paula Castellano, Carlos Lozano i Juan Manuel
Hurtado**

espectacle en castellà

durada **1h. 40' sense pausa**

seguiu a xarxes [@velascogonzalezmaria](#) / [@TeatroEspanol](#) / [#LaEspumaDeLosDías](#)

horaris dimecres a dissabte **20h.** / diumenge **18h.**

preus **23€ / 19,50€** amb descompte / **17,50€** grups a partir de 15 persones / **16€** Tarifa Plana
Abonament Espectador (per a entrades fora d'abonament) / **11,50€** grups universitaris,
Carnet Jove, -30 & tarifa Última Fila / Laterals (en determinades funcions) / **9€**
Generació Lliure (-30) / **7€** grups de secundària

entrades a **16€** amb el **PACK &espai**

La espuma de los días és una apropiació personal, basada en la poesia, la dansa i el moviment, de la novel·la més llegida per l'adolescència francesa. En són els grans temes l'amor, la malaltia i la mort, sense oblidar la resistència i l'alegria subversiva.

Publicada poc després de la Segona Guerra Mundial, *L'Écume des Jours*, de Boris Vian, és una "punyent novel·la d'amor", signada per un jove que tenia per davant pocs anys de vida. L'optimisme desesperat de Vian que, tot i les prescripcions mèdiques, va a nedar al mar, toca la trompeta i fa l'amor, ha estat el motor d'aquesta proposta.

"Quina esperança queda per als sentiments romàntics quan la ciutat de l'amor és la més cara del món? Amb Colin i Chloé assistim a la guspira de l'amor i a la seva extinció sota el signe de la crisi somàtica, econòmica i ambiental. La malaltia els obliga a deixar enrere rutines i convencions: a viure la vida amb totes les conseqüències."

– María Velasco

el projecte

A partir de la novel·la més famosa de **Boris Vian** (1920-1959), autor conegut per la seva afició a la música, la poesia i els jocs de paraules, i havent-ne adquirit els drets d'explotació, s'ha elaborat un text inèdit i original. Aquest, dialoga amb altres obres de Vian (contes, poemes i lletres de cançons), però també, deixant córrer lliures l'anacronisme, elabora un discurs sobre la societat actual en el qual prenen valor especial l'experimentació literària i la violència poètica.

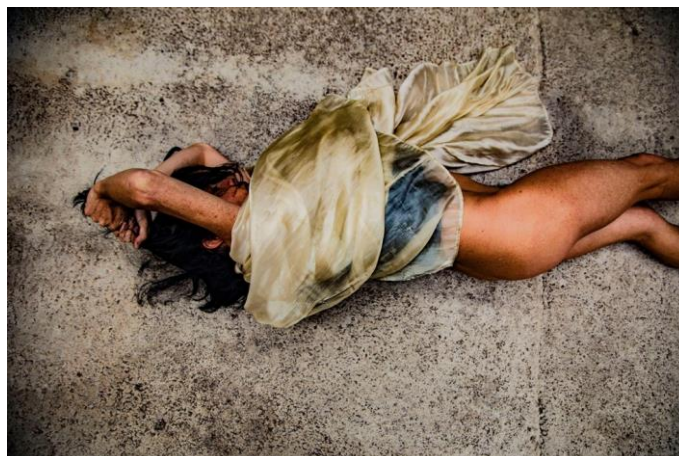
Els actors tenen més de 45 anys. Un repartiment d'aquesta mitjana d'edat ens permet parlar des d'un altre lloc dels grans temes de l'obra: les tres ferides, o sigui, l'amor, la mort i la vida. Diversos d'ells, **Miguel Ángel Altet**, **Lola Jiménez** i **Fabián Augusto Gómez Bohórquez**, són actors-creadors, que a més d'haver treballat a las ordres d'alguns dels autors més prestigisats internacionalment (Rodrigo García o Angélica Liddell) compten amb una trajectòria pròpia com a performers i una poètica personal que ha estat incorporada a proposta. Convé destacar la coreografia i l'assessorament de moviment de Lola Jiménez.

Com a la novel·la de Vian, l'escenificació és a mig camí entre diverses estètiques rivals, de l'existencialisme al surrealisme. Al Surrealisme, com en gairebé totes les avantguardes, les arts es relacionen transversalment. Vian mateix era, segons les seves pròpies paraules, "polímata", és a dir, polifacètic en extrem. Per recuperar el seu esperit, plantegem un muntatge multidisciplinari, en el qual prenen especial importància la plàstica, la música i la dansa contemporània.

un fragment del text

Vamos a palmarla, diñarla, estirar la pata, vamos a ir a la misma fosa y, en ese momento, seremos completamente iguales. La muerte es democracia participativa, en ella no hay clases, no hay privados ni zonas VIP. Los muertos tienen, todos, la misma piel. En la muerte se paga a escote: no veranea ella en París, tú en Benidorm y yo en Usera... Destino único: "este tren no admite viajeros". La muerte no es una república bananera cualquiera. En ella conviven sepultados, tirados, en confuso desorden, los huesos del presidente Kennedy con los de Alan, el niño sirio varado en la playa. La costilla de Lady Di reposa sobre el cráneo de Einstein. Un metacarpo de la mano izquierda de Gandhi yace dentro de la pelvis de Michael Jackson. Recostado en las costillas de Amy Winehouse, el pecho de Walt Disney. Los huesos de los pies de Boris Vian y Federico García Lorca, esparcidos como la grava. Hay una rave a la que los siete mil millones de habitantes de la población mundial estamos invitados: los que ganan 12.000 al mes y los que ganan menos de 6000 al año, daltónicos y zurdos, todos convidados. ¿No es maravilloso? Todos nos vamos a ir al garete. Y eso hace que el garete sea la panacea, el paraíso, la patria, porque, para eso, todos tenemos papeles. ¡Qué algún listillo intente construir un muro al final del túnel, justo antes de la luz! ¡Que alguien ponga una aduana en el infierno! La muerte es una metrópolis sin periferia ni extrarradio. ¡Qué de putísima madre que todos nos vayamos a morir! Y que en la muerte no haya zona VIP.

parlant amb María Velasco

fragments d'una entrevista de Paco Gámez per a Primer Acto n. 357, Madrid

El muntatge que estrenes a l'Español, *La espuma de los días*, és una adaptació de la novel·la de Boris Vian?

És més aviat una apropiació. Vaig somiar amb aquest projecte i vaig pagar els drets per adaptar-la a mitges amb una amiga, que es va convertir en coproductora, així, per una decisió presa un dia de cerveses. De l'original, n'ha quedat ben poc i, malgrat tot, el deute amb Vian és infinit. En silenci, he parlat molt amb ell.

Vaig conèixer la novel·la a l'adolescència, com gairebé tothom. Diuen que és la novel·la més llegida per la joventut francesa. Quan la vaig llegir amb uns anys més a sobre, vaig descobrir noves capes de significació. Per al muntatge, de fet, ha estat una decisió important que els actors i les actrius fossin madurs. A la novel·la, els personatges comencen a envellir, màgicament, d'un dia per altre... però és que a la vida passa igual. Una història d'amor és una història de resistència si els protagonistes tenen una certa edat.

[...]

Quins autors admires?

Fa anys que estic abstreta en la lectura de Paul B. Preciado, que és de Burgos com jo ("provincianeta meva"). El lleigeixo des que era Beatriz Preciado. Em va fer aprendre que la filosofia era una pràctica. Soc *groupie* també de Lucrecia Martel, el seu cinema és una font inesgotable d'inspiració, però també ho són les seves entrevistes.

Em pensava que em diries Angélica Liddell...

Jo vaig fer la tesi sobre l'Angélica i no és casual que en el meu muntatge hi hagi tres actors que han treballat amb ella. La reconec com a electroxoc de l'escena espanyola. Va haver de seduir a fora (La Biennal de Venècia, el Festival d'Avinyó...) per ser profeta a ca seu. Ara és fàcil dir "m'agrada l'Angélica", però qui l'anava a veure a l'alternativa?, qui li va donar l'oportunitat abans de tenir-ne quaranta-tants...? Hem d'aprendre d'aquesta experiència (que ha estat molt dura).

[...]

Defenses el teatre com a espai de revolució?

En general, el teatre és un espai de conservació, d'entreteniment per a gent cansada, però quan passa el miracle i s'intueix en escena que és possible un altre món, val la pena. Fa que valgui la pena perdre el temps, perquè el temps perdut és una forma de resistència pacífica.

[...]

Quina és l'última obra que t'ha impactat?

Em va tocar molt l'exposició de David Wojnarowicz que hi ha al Museo Reina Sofía. Ho dic perquè no penso en compartiments estancs, perquè la gent que es dedica a les arts escèniques hauria de sortir de l'endogàmia i anar més a les galeries i els museus... Wojnarowicz va treballar des de l'activisme, reclamant materials, fent art urbà, amb la màscara de Rimbaud, escrivint textos sobre el nen irredempt... Ho veus i penses: que antics que som avui, que moralistes!

Com ha canviat la teva escriptura amb el pas del temps?

Un mateix no és el seu millor crític. Diu Nawal El Saadawi, una escriptora feminista àrab, que ella treballa perquè la joventut sigui cada dia més radical. M'agraden els autors que, a cada obra, tenen la necessitat d'aprendre-ho tot, de llançar-se a la piscina una altra vegada. Mira, Godard, a cada pel·lícula, torna a perdre la virginitat. Busco aquest 'primeravegadisme', no tenir ni idea de què faré la pròxima vegada. No fer servir 'llevapors'.

l'autora i directora

María Velasco

Doctora en Comunicació Audiovisual per la Complutense de Madrid, Màster en Pràctica Escènica i Cultura Visual per la Universitat d'Alcalá i llicenciada en Dramatúrgia per la RESAD. Actualment treballa com a creadora escènica i és coordinadora del màster oficial Pensament i Creació Escènica Contemporània de l'ESADCYL.

Ha publicat més d'una dotzena de textos de teatre, entre ells *Los Perros en danza* (Accèssit Marqués de

Bradomín 2010), *Günter* (Primer Acto nº 327), *La Ceremonia de la Confusión* (CDN, 2013), *Líbrate de las cosas hermosas que te deseo* (SGAE, 2015), *A siete Pasos del Quijote* (Teatro Español, 2015), *Si en el árbol un burka* (Fundación San Sebastián / Ediciones Invasoras, 2016), *Fuga de cuerpos* (Antígona, 2017), *Escenas de Caza* (Antígona, 2018), i *Taxi Girl* (Premi Max Aub Ciutat de València), que s'estrena el febrer de 2020, amb direcció de Javier Giner, al CDN. Alguns dels títols citats títols han estat traduïts a l'euskera, el català, el francès, l'italià i el turc, i s'han estrenat en festivals internacionals (com ConTesto a Milà, Avant gardRAMA a San Francisco, Mousson d'été a Pont à Mousson, Scenes d'Europe a Reims, Galata Perform a Istanbul, El Mondo è ben fatto a Torí, etc.).

Ha dirigit diverses peces i accions, la majoria produïdes per ella mateixa i estrenades en llocs emblemàtics de la ciutat de Madrid: *Los dolores redondos* (acció - Pradillo, 2013), *Günter* (Cuarta Pared, 2014), *Damasco Mashup* (acció - Pradillo, 2016), *La soledad del paseador de perros* (codirigida amb Guillermo Heras i estrenada a Cuarta Pared, 2016) i *Bonneville*, de Miguel Ángel Altet (Festival Surge, 2018). Els seus últims projectes, com a directora han estat la *mise en espace* de *La obediencia de la mujer del pastor*, de Sergio M. Vila, a la Comédie de Reims (Festival Scènes d'Europe) i *La espuma de los días*.

Amb Les Impuxibles (Clara i Ariadna Peya) i Judith Pujol, ha rebut el Premi Butaca (Premis de Teatre de Catalunya) / Fundació SGAE a les noves aportacions escèniques, per l'autoria de *Suite TOC núm. 6*, que es va presentar a la Sala Beckett la temporada 2018/19. Ha treballat també amb altres companyies relacionades amb la dansa, entre les quals destaca Kor'sia. Amb aquesta agrupació hispano-italiana ha col·laborat *Cul de Sac* (gira internacional) i ha estat nominada al premi MAX al Millor Espectacle de Dansa per *The Lamb* (Madrid en Danza, Teatros del Canal, 2017).

El seu bagatge inclou a més peces infantils i juvenils (dutes a escena per la companyia Cuarta Pared, Pikor Teatro o La Nave del Teatro Calderón) i adaptacions de clàssics, que inclouen dues sarsueles, *María del Pilar* i *Farinelli*, per al Teatro de la Zarzuela.

La professora Ana Isabel Fernández Valbuena ha consagrat a la seva obra el llibre *Las prosopopeyas de María Velasco (Autoficción y teatro)*, pel qual ha rebut el III Premi d'Investigació de l'Acadèmia "José Monleón".

Com a assagista, ha signat dos llibres, com també diverses col·laboracions en volums d'autoria col·lectiva i premsa. Va ser membre del comitè assessor de l'Institut de la Cinematografia i de les Arts Audiovisuales (ICAA), ha participat en diversos jurats de premis teatrals i forma part del consell de redacció de la revista Primer Acto. Cuadernos de Investigación Teatral.

més informació

<https://bit.ly/2u9WJrb>

els intèrprets

Miguel Ángel Altet

Estudia Filosofia a la Universitat de València i Art Dramàtic a la RESAD i al Laboratori W. Layton. Ha treballat amb destacats creadors contemporanis com Rodrigo García, Gary Stevens, Eddie Lad, Angélica Liddell o Sergi Fàustino. En els últims anys ha participat en *Muñecos Rotos*, de María Velasco i Santi Giralt (2017); *Primer amor*, de Letizia Russo (2014); *Entre las luces y las sombras: libertad*, de Carlos

Marquerie (2014); *Conversación en rojo*, d'Antonio Fernández Lera (Escena Contemporánea, 2012); *Turquía*, d'Arturo Sánchez Velasco, dir. Miguel Angel Altet (2009); *Z*, de Sergi Fàustino, al cicle Radicals Lliure d'aquest teatre (2009); *10.000 años*, de Carlos Fernández, al 30è. festival de Montemor-o-Velho (2008); *Cof y corff*, d'Eddie Ladd (2008); *Ansia*, de Sarah Kane, dir. Xavi Puchades (2008); *Perro muerto en tintorería*, d'Angélica Liddell, al CDN (2007); *De los condenados*, de Sergi Fàustino, al cicle Radicals Lliure d'aquest teatre (2007); *Ciudadano Sade*, de Paco Zarzoso i Sergio Aguilar (2007); *Todo es distinto de como tú piensas* (Premi Casa de América), de Carlos Fernández, a Escena Contemporánea 2006; *Ácaros*, de Xavi Puchades (2004). Amb La Carnicería Teatro va participar en fins a deu creacions de Rodrigo García entre 1992 i 2001, d'entre les quals destaquem *Protegedme de lo que deseo*, *Notas de cocina*, *Los tres cerditos* i *Tempestad*.

Lola Jiménez

Comença els estudis de dansa a Las Palmas de Gran Canaria amb Mónica Valenciano i funda la companyia de dansa Kokoro, amb Germán Fumero i Begoña Vega, el 1992. A Madrid treballa com a ballarina i intèrpret amb diferents creadors. Participa com a actriu en la companyia Atra Bilis, d'Angélica Liddell, de 2009 a 2016, en les obres: *Las puertas de la carne* (2015);

You are my destiny. Lo stupro di Lucrezia (2014); *Todo el cielo sobre la tierra o el síndrome de Wendy* (2013); *Pin Pang Qiu* (2012); *Tandy* (2011); *Maldito sea el hombre que confía en el hombre* (2010), i *La casa de la fuerza* (2009). Amb Carlos Marquerie participa com a intèrpret en: *Entre las luces y las sombras: Libertad* (2016), *Entre las brumas del cuerpo* (2008); *El temblor de la carne* (2007), i *Lucrecia vista por Cranach* (1995). Amb Lengua Blanca, en: *Dibujos, vestidos y juguetes* (2005) i *Fiebre* (2003). Amb Elena Córdoba, en *Silencio* (2005); *Bobos* (2004); *Movimientos vanos* (2003); *Los negocios acaban a las diez* (2002), i *Nuestros rostros breves como fotos* (1998). També en *Prefiero que me quite el sueño Goya a que lo haga cualquier hijo de puta*

(vídeo-instal·lació), de Rodrigo García (2004); *¿Por qué no habéis venido antes?*, de Nekane Santamaría (2001); *L'imitaciones mon amour*, d'Olga Mesa (1999); i *A la orilla del chaplón*, de Mónica Valenciano (1993). D'entre les seves creacions destaquen *Soy una mosca que mira a través del agujero de una llave un lugar en llamas* (2016); *Los Durmientes* (2008); *La muerte del cisne* (2007) i *Qué importa que no sean estos ojos* (2006).

Natalie Pinot

De pares francesos, és nascuda a Vancouver (El Canadà, part anglòfila) i viu a Espanya des de fa més de 20 anys, és trilingüe. Actriu, estudia a l'escola de Cristina Rota. Actualment forma part de Producciones Judas Tadeo amb Salva Bolta. Recentment ha treballat en teatre en peces com *Luces de Bohemia*, dirigit per Alfredo Sanzol, al Centro Dramático

Nacional; *Desatadas*, de Félix Sabroso, al Teatro Capitol Gran Vía; *Tres*, de Juan Carlos Rubio, al Teatro Lara; *Ustedes Perdonen*, de Salva Bolta, a La casa de la Portera; *El Banquete* (Frinje 13) i *Lorca al vacío*, textos de María Velasco dirigits per Sonia Sebastián. En aquests últims anys ha estat present també en títols com *Yo el heredero*, *La Opera de tres peniques*, *El Bateo* y *De Madrid a Paris* dirigides per Andrés Lima, com *Pornografía barata* amb la companyia Animalario, *El chico de la última fila* (Juan Mayorga) i *Los dos caballeros de Verona*, dirigides totes dues per Helena Pimenta amb la companyia UR teatro. Ha participat en les pel·lícules *Goya en Burdeos*, de Carlos Saura; *En la ciudad sin límites*, d'Antonio Hernández; *Días de fútbol* i *Días de cine*, de David Serrano. També ha actuat en sèries de televisió com *La que se avecina*, *Fenómenos*, *La Tira*, *Acusados*, *Comisario*, *Dos de Mayo*, *Impares*, *La Lola* o *Show Match*.

Fabián Augusto G. Bohórquez

Actor i performer procedent de Colòmbia, establert a Madrid. Recentment ha desenvolupat creacions pròpies com *Moerugomi*. *Basura para quemar* al laboratori d'Artes en Vivo del Teatro Leal de La Laguna (2017). Alguns dels seus últims treballs com a intèrpret els desenvolupa a l'òpera *Rodelinda*, de Clus Guth, al Teatro Real (2017); *En la ley*, de Sergio Martínez Vila, dirigida per Juan Ollero (2017); *Cuando caiga la nieve*, dirigida per Julio Provencio

(2017); *Damasco Mashup*, de María Velasco, al Teatro Pradillo (2016). Treballa a la companyia Atra Bilis, d'Angélica Liddell, de 2010 a 2018, en títols com *Esta breve tragedia de la carne*, *You are my destiny*. *Lo stupro di Lucrezia* (2014); *Todo el cielo sobre la tierra o el síndrome de Wendy* (2013); *Pin Pang Qiu* (2012); *Tandy* (2011); *Maldito sea el hombre que confía en el hombre*, (2010). D'altres treballs anteriors són *Imago Mundi*, de Fabio Rubiano Orjuela (Iberescena, 2010); *Mnemosine 02*, de Lorena Briscoe, a Contra Dança (2007); *Proyecto Cantar de los Cantares*, de Carlos Marquerie, a Casa de América (2005); *Ese ser intelectual*, de Lorena Briscoe, a Casa de América (2005); *Puntos Cardinales* (2004) i *Cinco Malestares* (Teatro Estudio, Universitat Nacional de Colòmbia), totes dues dirigides per Fabio Rubiano. En cinema, participa en els llargmetratges *Las brujas de Zugarramurdi*, dirigida per Álex de la Iglesia; *Temporal*, dirigida per José Luis López González. També ha rodat episodis de televisió a *Centro Médico* (TVE), *La que se avecina* (Telecinco), *Memoria de España* (TVE) i per a la televisió colombiana.